

Tomasz Pietrzykowski

Spór o prawa zwierząt

z serii Etyczne problemy prawa,

tekst: Justyna Szambelan

Wydawnictwo Sonia Draga, 2007

Niewielu z nas wie, że co najmniej w kilku krajach świata, w tym w Wielkiej Brytanii, Włoszech, Niemczech czy Stanach Zjednoczonych w więzieniach znajdują się ludzie odbywający wyroki wymierzone za udział w akcjach uwalniania zwierząt z laboratoriów, hodowli, ferm przemysłowych i innych rodzajów miejsc – oto pierwsze zdanie wstępu, którym autor otwiera swoje rozważania. W tej niedużej książce stara się dociec, dlaczego kwestia praw zwierząt w takim stopniu porusza aktywistów, filozofów, a także prawników na świecie.

Pierwsze rozdziały zwięźle opisują obecną sytuację zwierząt i ruchu ich wyzwolenia. Przedstawiony jest cały katalog aktów okrutnego traktowania, wszystkich dobrze udokumentowanych. Może posłużyć do uświadomienia skali i absurdu istniejącego cierpienia każdemu lekceważącemu te kwestie. Dalej wymienione są liczne organizacje obrońców zwierząt oraz sposoby ich działania – od pokojowych aż po terrorystyczne. Następnie autor sporządza listę istniejących aktów prawnych, w przeważającej części niewiążących konwencji i deklaracji, oraz przykłady specyficznych regulacji prawnych z różnych krajów. W kolejnych rozdziałach książka prezentuje ideologiczne podstawy koncepcji praw zwierząt. Dla tych, którzy nie wnikali wcześniej w opisywaną tematykę, mogą one stanowić wprowadzenie do tez Petera Singera i Toma Regana, a także innych głównych zaangażowanych myślicieli. Zestawione ze sobą są tu: zasada poszanowania interesów, oparta na wazeniu i porównywaniu potrzeb różnych istnień oraz teoria uprawnień zwierząt, wynikająca z uznania ich za podmioty życia. Wywód zamykają argumenty krytyczne wobec idei praw zwierząt, choć większość z nich autor z miejsca odpiera lub poddaje pod dyskusję.

Tomasz Pietrzykowski jest doktorem nauk prawnych, stąd jego książka koncentruje się na formalnych aspek-

tach zagadnienia. Ponieważ jest pisana prawniczym językiem, nie działa na emocje w stopniu, w jakim zwykli się do nich odwoływać zaangażowani aktywiści. Dzięki temu jednak dowodzi, że ochrona praw zwierząt nie jest jedynie domeną ludzi sentymentalnych i histerycznych, ale też przedmiotem analizy poważnych etyków i jurystów. Jej zaletą jest rozbudowana bibliografia, do której nawet ocytani działacze mogą sięgnąć, aby pogłębić swoją wiedzę. Lekturze tej powinni poświęcić czas wszyscy pracownicy instytucji opieki nad zwierzętami, a mogą po nią sięgnąć również zainteresowani filozoficzną analizą postawy wobec naszych mniejszych braci. 🐾